

**Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarətin
həyata keçirilməsi ilə bağlı illik məruzə
(2019-cu il üzrə)**

Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyinin möhkəmlənməsinə, hertərəfli inkişafına yönəlmiş Heydər Əliyev strategiyası Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir. Ölkəmizin 2019-cu ildə də davamlı sosial-iqtisadi tərəqqisi, eləcə də qeyri-neft sektorunun inkişafı təmin olunmuş, dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı mühüm struktur və kadr islahatları aparılmış, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi üçün ardıcıl tədbirlər görülmüşdür.

Respublikamızda aparılan islahatlar və düşünülmüş iqtisadi siyasət dünyanın ən mötəbər iqtisadi qurumları tərəfindən yüksək qiymətləndirilərək, Dünya Bankının "Doing Business 2020" hesabatına görə, Azərbaycan 20 ən islahatçı ölkə sırasında yer almışdır. Əvvəlki illərdə həyata keçirilmiş transmilli layihələrlə yanaşı, TANAP boru kəməri layihəsi üzrə işlərin uğurlu icrası da ölkəmizin dünya birliyində böyük etimada və nüfuza sahib olmasında rol oynayır.

2019-cu ildə də ölkəmiz xarici əlaqələrin genişlənməsi sahəsində bir sıra sanballı uğurlar qazanmış, mötəbər beynəlxalq forumlara, zirvə görüşlərinə və sammitlərə ev sahibliyi etmiş, dövlətimizin beynəlxalq aləmdə nüfuzu xeyli artmışdır. Prezident İlham Əliyevin "Valday" Beynəlxalq Diskussiya Klubunun Soçidə keçirilən XVI illik iclasında qətiyyətli çıxışı Azərbaycan diplomatiyasının önəmli qələbələrindən olmuşdur.

Dövlətimizin davamlı sosial-iqtisadi və mədəni inkişafının təmin olunmasında, beynəlxalq əlaqələrinin güclənməsində, milli-mənəvi dəyərlərin təbliğində Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri Mehriban xanım Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyəti xüsusilə qeyd edilməlidir.

2019-cu ildə ölkə həyatının bütün sahələrində olduğu kimi, yerli demokratiyanın inkişafında da uğurlar əldə edilmişdir. Yerli özünüidarəetmənin təşkili və bələdiyyələrin formalaşmasının 20 ilinin tamam olması, eləcə də demokratik, şəffaf, yerli və beynəlxalq müşahidəçilərin iştirakı ilə növbəti bələdiyyə seçkilərinin keçirilməsi ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında baş verən mühüm hadisələrdəndir. Bununla əlaqədar Ədliyyə Nazirliyinin Kollegiyasında kütləvi informasiya vasitələrində, o cümlədən nazirliyin mətbu nəşrləri və internet səhifələrində hüquqi maarifləndirmə işlərinin aparılması, penitensiar müəssisələrdə bələdiyyə seçkilərinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada təşkili məsələləri müzakirə edilmiş, bu istiqamətdə zəruri tapşırıqlar verilmiş və onların icrası təmin olunmuşdur.

Seçkilər nəticəsində 1.597 bələdiyyə üzrə 15.075 bələdiyyə üzvü seçilmişdir. Əvvəlki seçkilərdə olduğu kimi, yeni seçilən bələdiyyə üzvləri sırasında qadınların, gənclərin sayında xeyli artım müşahidə edilmişdir. Belə ki, qadınların sayı 5.847 nəfər (38,8 %; 2014-cü illə müqayisədə 11,7% çox), gənclərin sayı isə 6.012 nəfər (39,9 %; 2014-cü illə müqayisədə 10,3% çox) olmuşdur. Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən seçkilər nəticəsində bələdiyyə üzvlərinin tərkibinin xeyli hissəsinin yeniləndiyi nəzərə alınaraq qısa müddət ərzində məqsədyönlü hüquqi maarifləndirmə işinin aparılması üçün xüsusi tədbirlər planı hazırlanmışdır.

Ötən il ərzində yerli özünüidarəetmənin inkişafı məsələləri diqqət mərkəzində olmuş, bu sahədə qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi üçün bir sıra yeni normativ hüquqi aktlar qəbul edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 9 iyul tarixli Qanunu ilə "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa edilmiş dəyişikliyə əsasən Ədliyyə Nazirliyinin əsas fəaliyyət istiqamətlərindən olan bələdiyyələrin fəaliyyətinin təşkilinə kömək və onlara metodoloji yardım göstərilməsinin hüquqi əsası ilk dəfə qanunla təsbit olunmuş, eləcə də bələdiyyə üzvləri və qulluqçularının peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması məqsədilə xarici dövlətlərin yerli özünüidarəetmə orqanları, onların assosiasiyaları və ixtisaslaşdırılmış təşkilatları ilə təcrübə mübadiləsinin təşkil edilməsi barədə yeni norma müəyyən olunaraq bu vəzifə nazirliyə həvalə edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 27 iyun və 9 iyul tarixli Qanunları ilə "Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa bələdiyyələr tərəfindən qanunvericiliyin tələblərinə əməl edilməsinin təmin olunması məqsədilə həyata keçirilən inzibati nəzarətin təkmilləşdirilməsinə yönəlmiş bir sıra zəruri dəyişikliklər edilmişdir. Ədliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı ilə "Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarətin təşkili haqqında" Təlimatda dəyişikliklər edilərək bu Qanuna uyğunlaşdırılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 25 sentyabr tarixli Qərarı ilə özəl və bələdiyyə reabilitasiya subyektləri tərəfindən əlilliyi olan şəxslərin reabilitasiyasını özündə ehtiva etməklə, reabilitasiya tədbirlərinin əsas növlərini və qısa məzmununu müəyyən edən "Özəl və bələdiyyə reabilitasiya subyektləri üçün Standartlar" təsdiq edilmişdir.

Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarətin səmərəliliyinin artırılması diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 18 dekabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan ədliyyəsinin inkişafına dair 2019-2023-cü illər üçün Dövlət Proqramı"nın icrası məqsədilə hazırlanmış "Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" qanun layihəsi baxılması üçün Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə göndərilmiş, "Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə" qanun layihəsi isə razılaşdırma mərhələsindədir.

İl ərzində Ədliyyə Nazirliyinə inzibati nəzarət qaydasında baxılması üçün daxil olmuş 80.261 (ötən illə müqayisədə 11 % çox) bələdiyyə aktı, o cümlədən Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ədliyyə Nazirliyində 1.796 akt hüquqi ekspertizadan keçirilmişdir. Nəticədə 77.427 (96,5 %) akt qanunvericiliyə uyğun hesab edilmiş, normativ hüquqi aktların tələblərinə zidd olan 2.765 aktın dəyişdirilməsi və ya ləğv edilməsi üçün aidiyyəti bələdiyyələrə təkliflər verilmiş (ötən illə müqayisədə 15% çox), digərləri (69 akt) isə baxılmaqdadır. Bu təkliflər əsasında bələdiyyələr tərəfindən 1.285 akt ləğv edilmiş, 1.274 akt dəyişdirilmiş, 187 təklif isə baxılmaqdadır. Bələdiyyələr tərəfindən təmin olunmayan 19 təklif üzrə məhkəmələrdə iddia qaldırılmış, onlardan 8-i məhkəmə tərəfindən təmin edilmiş, 11-i isə baxılmaqdadır. Göründüyü kimi, təkliflərin mütləq əksəriyyəti bələdiyyələr tərəfindən əsaslı hesab edilərək təmin olunmuş, qanunsuz qərarlar onların özləri tərəfindən ləğv edilmişdir.

Bələdiyyə aktlarına inzibati nəzarətin həyata keçirilməsi və müraciətlərə baxılması nəticəsində qanunsuz olduğu müəyyən edilmiş 305 ha torpaq sahəsinin mülkiyyətə,

6.664 ha torpaq sahəsinin icarəyə, 50 ha torpaq sahəsinin istifadəyə verilməsi haqqında bələdiyyə aktları nazirliyin təklifləri və ya iddiaları əsasında bələdiyyələr tərəfindən ləğv edilmiş və ya məhkəmələr tərəfindən etibarsız sayılmışdır. Bütövlükdə, qanunsuz verilmiş 7.019 ha torpaq sahəsinin bələdiyyə mülkiyyətinə və ya sahibliyinə qaytarılması təmin edilmişdir. (ötən illə müqayisədə 18,5 % çox).

Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqana mütləq təqdim olunmalı bələdiyyə aktlarının surətinin vaxtında təqdim edilməməsi və araşdırmaların aparılmasına maneçilik törədilməsinə görə Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 549-cu maddəsinə əsasən bələdiyyələrin 131 vəzifəli şəxsi barəsində inzibati xəta haqqında protokol tərtib edilərək məhkəmələrə göndərilmişdir. Həmin protokollar üzrə 112 bələdiyyə sədri inzibati məsuliyyətə cəlb edilmiş, 19 protokol isə baxılmaqdadır. Həyata keçirilmiş maarifçilik tədbirləri nəticəsində qeyd olunan qanun pozuntularının sayı keçən illə müqayisədə xeyli azalmışdır.

İnzibati nəzarət zamanı müəyyən edilmiş hüquq pozuntuları və nöqsanların aradan qaldırılması və ya təkrar törədilməsinin qarşısının alınmasına önəm verilərək bələdiyyələrə müxtəlif məsələləri (bələdiyyə aktlarının qəbulu, bələdiyyə iclasının səlahiyyətləri, şəffaflıq və hesabatlılıq, yerli büdcənin tərtibi, büdcə vəsaitlərindən istifadə, torpaqların münbitliyinin qorunması və təyinatına uyğun istifadə edilməsi, torpaqların zəbt olunmasının qarşısının alınması və s.) əhatə edən 9.264 tövsiyə göndərilmişdir (ötən illə müqayisədə 55% çox).

2019-cu ildə Ədliyyə Nazirliyinə bələdiyyələrin fəaliyyəti ilə bağlı daxil olmuş 3.304 müraciətdən 2.980-nə qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq baxılmış, 152-si aidiyyəti üzrə göndərilmiş, 172 müraciət isə baxılmaqdadır. Onlardan 140-ı təmin və ya qismən təmin edilmişdir (ötən illə müqayisədə 71 % çox).

İnzibati nəzarət icraatı qaydasında aparılmış 24 inzibati araşdırmada cinayət əlamətləri aşkar edildiyindən toplanmış materiallar hüquqi qiymət verilməsi üçün prokurorluq orqanlarına göndərilmişdir. Həmin materiallardan 17-si üzrə cinayət işi başlanılmış, 1 material üzrə cinayət işinin başlanması rədd edilmiş, digərləri isə baxılmaqdadır. Onlardan bəziləri qeyd olunur:

- Neftçala bələdiyyəsinin fəaliyyətinin araşdırılması zamanı müəyyən edilmiş 1,34 ha torpaq sahəsinin real qiymətindən ucuz satılaraq bələdiyyə büdcəsinə 117.922 manat ziyan vurulması, müvafiq təsdiqedic sənədlər olmadan təmir-abadlıq işlərinin görülməsinə bələdiyyə büdcəsindən 13.102 manat vəsait silinməsi və səlahiyyətli olmadığı halda bələdiyyə sədri tərəfindən qərarlar qəbul edilməsi faktları üzrə Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 308.1-ci maddəsi ilə cinayət işi başlanılmışdır;

- Qusar rayonu Urva bələdiyyəsinin sədri tərəfindən bələdiyyə iclasları keçirilmədən, səlahiyyətli olmadığı halda təkbaşına qərar verilməklə, torpaq sahəsinin real qiymətindən ucuz satılması nəticəsində bələdiyyə büdcəsinə 106.142 manat ziyan vurulması faktı üzrə Qusar Rayon Prokurorluğunda Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 308.1 və 313-cü maddələri ilə cinayət işi başlanılmışdır;

- Cəlilabad rayonu Muğan bələdiyyəsinin fəaliyyətinin araşdırılması zamanı müəyyən edilmiş təmir-tikinti işlərinin aparılması adı altında bələdiyyə büdcəsindən pul vəsaitlərinin silinməsi, bələdiyyə sədri tərəfindən torpaq sahəsinin saxta sənədlər əsasında dəyərindən ucuz satılması və pul vəsaitinin büdcəyə mədaxil edilməməsi

nəticəsində bütövlükdə bələdiyyə büdcəsinə 49.283 manat ziyan vurulması faktı üzrə Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 308.1-ci maddəsi ilə cinayət işi başlanılmışdır;

- Gədəbəy bələdiyyəsinin sabiq sədri tərəfindən təkbaşına qərarlar qəbul edilməsi, ikili protokollaşdırma aparılmaqla torpaq sahəsinin qanunsuz dövriyyədən çıxarılması və təmir-tikinti işlərinin görülməsi adı altında 35.567 manatın büdcədən silinməsi faktları üzrə Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 308.2-ci və 311.3-cü maddələri ilə cinayət işi başlanılmışdır;

- Ağdaş rayonu keçmiş Korarx bələdiyyəsinin sədri tərəfindən büdcə vəsaitlərinin təyinatı üzrə istifadə edilməməsi, pul vəsaitlərinin büdcəyə mədaxil edilməyərək mənimsənilməsi nəticəsində bütövlükdə bələdiyyə büdcəsinə 21.423 manat ziyan vurulması halları üzrə Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 308.1-ci maddəsi ilə cinayət işi başlanılmışdır;

- Bərdə rayonu Qaraqoyunlu bələdiyyəsi tərəfindən təmir-tikinti işlərinin aparılması adı altında pul vəsaitlərinin qanunsuz silinməsi nəticəsində bələdiyyə büdcəsinə 15.716 manat ziyan vurulması, səlahiyyətli olmadığı halda bələdiyyə sədri tərəfindən 173,35 ha torpaq sahəsi üzrə təkbaşına qərarlar qəbul edilməsi və saxta sənədlər əsasında dövlət büdcəsindən subsidiyanın ayrılmasına şərait yaradılması halları ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 308.1, 313, 179.2.3, 179.2.4-cü maddələri ilə cinayət işi başlanılmışdır.

Göstərilənlərlə yanaşı, Qusar rayonu Samur, Şamaxı rayonu Ovçulu, İmişli rayonu Yuxarı Qaralar, Xızı, Göyçay rayonu Ərəbcəbirli, Tovuz rayonu Abulbəyli, Ağsu rayonu Xanbulaq, Səbail rayonu Badamdar bələdiyyələrinin vəzifəli şəxsləri barəsində cinayət işləri başlanılmışdır.

Araşdırmaların nəticələrinin təhlili göstərir ki, maliyyə vəsaitlərinin qanunsuz istifadə edilməsi, pul vəsaitlərinin mənimsənilməsi, torpaq sahələrinin real dəyərindən ucuz satılması, habelə bələdiyyə iclasının səlahiyyətlərinə aid olan məsələlərin bələdiyyə sədri tərəfindən təkbaşına həll edilməsi kimi xarakterik pozuntulara yol verilmişdir.

Yerli özünüidarəetmə sahəsində Ədliyyə Nazirliyinin funksiyalarına uyğun olaraq bələdiyyələrin işinin təşkilinə kömək, onlara metodoloji yardım göstərilməsi istiqamətində ardıcıl tədbirlər görülmüşdür.

Bələdiyyə üzv və qulluqçularının hüquqi maarifləndirilməsi məqsədilə il ərzində 292 maarifçilik tədbirləri (ötən illə müqayisədə 17,3 % çox) həyata keçirilmiş, bu tədbirlərdə 11.050 bələdiyyə üzvü və qulluqçusu iştirak etmişdir (ötən illə müqayisədə 12,5 % çox).

Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən 257 seminar və təlim keçirilmiş və bu tədbirlərə 9.522 nəfər bələdiyyə üzvü və qulluqçusu cəlb edilmişdir. İl ərzində Ədliyyə Akademiyasında 21 tədris kursu (726 dinləyici) təşkil edilmişdir. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən Muxtar Respublika bələdiyyələrinin maarifləndirilməsi üçün keçirilmiş 14 seminarada 802 bələdiyyə üzvü və qulluqçusu iştirak etmişdir.

Maarifçilik tədbirləri əsasən aşağıdakı mövzular üzrə olmuşdur:

- Bələdiyyə mülkiyyəti, əmlak təminatı və mülkiyyət toxunulmazlığı;
- Bələdiyyə qulluğuna qəbulun müsabiqə yolu ilə həyata keçirilməsi;
- Bələdiyyə media münasibətlərinin hüquqi tənzimlənməsi;
- Strateji yol xəritəsinin icrasında bələdiyyələrin iştirakı;
- Çoxmənzilli binaların idarə edilməsi sahəsində bələdiyyələrin vəzifələri;
- Yerli turizmin, eləcə də tibbi turizmin təşkilində bələdiyyələrin iştirakı;
- Bələdiyyə torpaqlarının idarə olunmasında qanunçuluğun təmin edilməsi;
- Ailə kəndli təsərrüfatlarının uçotunun qanunvericiliyə uyğun aparılması və onun əhəmiyyəti;

- Qəbiristanlıqların saxlanması, idarə olunması, abadlaşdırılması, köçürülməsi sahəsində bələdiyyələrin hüquq və vəzifələri.

Almaniya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Cəmiyyəti (GİZ) ilə əməkdaşlıq çərçivəsində nazirliyin regional ədliyyə idarələri ilə birgə bələdiyyə üzvləri və qulluqçuları üçün Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunda "Subvensiya layihələrinin hazırlanması və idarə edilməsi", "Bələdiyyələrdə şəffaflıq və hesabatlılıq", "Bələdiyyələrdə ictimai və özəl əməkdaşlıq imkanları", "Bələdiyyələrdə mühasibat uçotunun təşkili" mövzularında 35 regional təlim, "Sahibkarlığın inkişafında bələdiyyələrin iştirakı" mövzusunda isə 7 regional seminar keçirilmişdir. Bu tədbirlərdə Bələdiyyələrlə iş mərkəzinin hazırladığı və Almaniya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Cəmiyyətinin (GİZ) maliyyə və texniki yardımını ilə çap edilmiş "Sahibkarlığın inkişafında bələdiyyələrin iştirakı ilə bağlı qanunvericiliyə dair sənədlər toplusu", "Bələdiyyələrdə arxiv işinin təşkilinə dair hüquqi aktlar toplusu", "Metodik sənədlər toplusu", GİZ və Maliyyə Nazirliyinin birgə hazırladığı "Bələdiyyələrdə mühasibat uçotunun təşkili" kitabları bələdiyyələrə paylanmışdır.

İl ərzində bələdiyyə üzvləri və qulluqçularının ayrı-ayrı qanunvericilik aktlarının tələbləri barədə məlumatlandırılması və tətbiqinə kömək məqsədilə 25 metodik vəsait və tövsiyə hazırlanaraq istifadə üçün bələdiyyələrə göndərilmişdir. Onlardan bəziləri qeyd olunur:

- "Daşınar əmlakın yüklülüyünün dövlət reyestrinin aparılmasına dair";
- "Dayanıqlı inkişaf məqsədlərinin həyata keçirilməsində bələdiyyələrin rolu";
- "Torpaqlardan məqsədli təyinatına və hüquqi rejiminə uyğun istifadə ilə bağlı";
- "Subvensiya layihələrinin hazırlanması";
- "Əmək haqqının ödənilməsi";
- "Yerli özünüidarəetmədə elektron xidmətlərin tətbiqi ilə bağlı";
- "Sosial sığorta borcları barədə";
- "Neft-qaz mədənləri ərazilərindəki torpaqların qanunsuz istifadəsinin qarşısının alınması barədə";
- "Qəbiristanlıqların salınması və idarə olunması haqqında Yaddaş kitabçası";
- "Sanatoriya-kurort, müalicə sağlamlıq komplekslərinin yaradılmasında bələdiyyələrin təşəbbüslərinin artırılması";
- "Ailə kəndli təsərrüfatının uçotunun aparılması məsələləri";
- "Çoxmənzilli binaların idarə edilməsi sahəsində bələdiyyələrin vəzifələri";
- "Bələdiyyə mülkiyyətində olan daşınmaz əmlak üzərində reklam daşıyıcılarının yerləşdirilməsi";
- "Hərbi qulluqçuların məzuniyyət məsələlərinin həllində bələdiyyələrin iştirakı";
- "Bələdiyyələrdə arxiv işinin təşkilinə dair hüquqi aktlar toplusu";
- "Metodik sənədlər toplusu" və s.

Habelə, "Yerli özünüidarə orqanlarının normativ aktlarının bülleteni"nin 4 nömrəsi nəşr edilmişdir.

Ədliyyə Nazirliyinin əməkdaşlarının ölkəmizdə yerli özünüidarəetmənin təşkili və formalaşmasında Heydər Əliyevin rolu, yerli özünüidarəetmənin inkişafına dövlətin dəstəyi, həmçinin yerli özünüidarəetmənin ayrı-ayrı məsələləri barədə məqalələri mətbuatda dərc edilmiş, o cümlədən elektron informasiya vasitələrində yayımlanmış, müxtəlif televiziya kanallarında çıxışlar edilmişdir.

Əhalinin məlumatlandırılması, müsbət təcrübənin bələdiyyələr arasında geniş yayılması məqsədilə müxtəlif sahələr üzrə bələdiyyələrin müsbət fəaliyyəti televiziya proqramları vasitəsilə mətbuatda işıqlandırılmışdır. ARB24 telekanalında "Əmlak işi", İTV telekanalında "Diqqət mərkəzi-Yekun" proqramlarında nazirliyin əməkdaşları iştirak edərək yerli özünüidarəetmə sahəsində aktual məsələlər, bələdiyyələrin qarşısında duran vəzifələr, bələdiyyə seçkiləri, eləcə də bələdiyyə üzv və qulluqçularının hüquqi maarifləndirilməsi istiqamətində görülən işlər barədə ətraflı məlumat vermişlər.

Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarətin həyata keçirilməsi, bələdiyyə üzvləri və qulluqçularının maarifləndirilməsi işində regional ədliyyə idarələri də yaxından iştirak etmiş, bu sahələrdə işin səmərəliliyinin artırılmasına çalışmışlar. Bununla əlaqədar regional ədliyyə idarələrinin fəaliyyəti diqqət mərkəzində saxlanılaraq onlara zəruri metodik kömək göstərilmişdir.

Ölkə Prezidentinin 2016-cı il 6 dekabr tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalına və emalına dair Strateji Yol Xəritəsi"nin Tədbirlər Planında nəzərdə tutulan aidiyyəti tədbirlərin icrası ilə bağlı maarifçilik tədbirləri davam etdirilmişdir. Həmçinin "kəndin inkişaf modeli"nin yaradılması üzrə İqtisadiyyat və Kənd Təsərrüfatı nazirliklərinin, aidiyyəti yerli icra hakimiyyəti orqanları və bələdiyyələrin təklifləri öyrənilmişdir. Bələdiyyələrlə iş mərkəzində Dünya Bankının nümayəndəsi və Almaniya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Cəmiyyətinin Qiymətləndirmə missiyasının üzvləri ilə keçirilmiş görüşlərdə pilot bələdiyyələrdə "kəndin inkişaf modeli"nin yaradılması ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılaraq bu sahədə gələcək əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə edilmişdir.

Bələdiyyələrin fəaliyyətinin təşkilinə kömək edilməsi, eləcə də yerli özünüidarəetmə sahəsində mövcud olan problemlərin həlli istiqamətində bir sıra tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Belə ki, bələdiyyələrin fəaliyyəti ilə bağlı müraciətlərin təhlili nəticəsində daha çox şikayət daxil olan İmişli, Lənkəran və Şəmkir rayonlarında vətəndaşların qəbulu keçirilmiş, qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyin tələblərinə uyğun qısa müddətdə həll edilməsi üçün tədbirlər görülmüşdür. Eyni zamanda həmin rayonların bələdiyyə sədrləri ilə müşavirələr keçirilərək problemlər öyrənilmiş, təklifləri dinlənilmiş, bir sıra məsələlər üzrə onlara yerində tövsiyələr verilmişdir.

Bələdiyyələrin fəaliyyətində qanunçuluğa əməl edilməsi, həmçinin bələdiyyə-vətəndaş münasibətlərində gələcəkdə yarana biləcək mübahisələrdə vətəndaşların hüquq və qanuni mənafələrinin müdafiəsi baxımından yerli özünüidarəetmə orqanlarında kargüzarlıq işinin düzgün təşkili, sənədlərin qanunauyğun qaydada qorunub saxlanması və arxivləşdirilməsinin əhəmiyyəti nəzərə alınaraq bu işə diqqət xeyli artırılmışdır. 2019-cu il ərzində 235 bələdiyyədə kargüzarlıq və sənədlərin arxivləşdirilməsi işi öyrənilmiş, bu sahədə mövcud pozuntuların aradan qaldırılması məqsədilə bələdiyyələrə zəruri kömək göstərilmiş, tövsiyələr verilmişdir.

Ölkədə biznes mühitinin yaxşılaşdırılması, qeyri-neft sektorunun inkişafının sürətləndirilməsi, əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi istiqamətində görülən işlər bələdiyyələrin bu sahədə fəaliyyətinin aktivləşdirilməsini zəruri edir. Bu məqsədlə bələdiyyələrin təsərrüfat və qanunvericiliklə qadağan edilməmiş başqa fəaliyyətlə məşğul olmaq üçün müstəqil hüquqi şəxslər yaratmaq hüquqları ilə bağlı təbliğ-təşviq işləri aparılmış, nəticədə bələdiyyələr tərəfindən 22 yeni müəssisə təsis edilmiş, fəaliyyətə başlamış 7 müəssisəyə 100-ə yaxın işçi (daimi və mövsümü) cəlb edilmiş, bu müəssisələrdən yerli büdcələrə mənfəət vergisinin ödənilməsinə başlanılmışdır.

Yerli özünüidarəetmə orqanlarına dövlət dəstəyi kimi hər il dövlət büdcəsindən dotasiyaların ayrılması bələdiyyələrin maliyyə vəziyyətini yaxşılaşdırmaqla yerli büdcə kəsirlərinin örtülməsində müsbət rol oynayır. Bununla yanaşı ilk dəfə olaraq 2019-cu ilin dövlət büdcəsindən bələdiyyələrə 1 milyon manat subvensiya ayrılması dövlətin yerli özünüidarəetmə orqanlarına diqqətinin daha bir təzahürüdür. Subvensiya ayrılmış Salyan, Göygöl, Mingəçevir və Bakıxanov bələdiyyələrinin yerli əhalinin sosial problemlərinin həllinə yönəlmiş layihələrinin icrası nəticəsində 140-dan çox iş yeri açılmış, bələdiyyələr üçün yeni gəlir mənbələri yaradılmışdır. Yaranmış müsbət təcrübənin bələdiyyələr arasında geniş yayılmasını təmin etmək məqsədilə Ədliyyə Nazirliyinin təşəbbüsü, ARB24 telekanalının təşkilatçılığı ilə subvensiya vəsaiti hesabına həyata keçirilən layihələrlə bağlı çəkilişlər aparılmış və telekanalda xüsusi veriliş yayımlanmışdır.

2020-ci ilin dövlət büdcəsində yerli büdcələr üçün nəzərdə tutulmuş dotasiya və subvensiyaların məbləğinin əvvəlki illə müqayisədə artırılması dövlətin yerli özünüidarəetmə orqanlarına etimadının göstəricisi olmaqla, bələdiyyələrin maliyyə imkanlarının güclənməsinə, ölkəmizin hərtərəfli inkişafı şəraitində bələdiyyələrin fəallığının yüksəlməsinə kömək edəcəkdir.

2019-cu ildə bələdiyyələrin maliyyə imkanlarının yaxşılaşdırılması, qanunvericilikdə müəyyənləşdirilmiş vergi və ödənişlərin yerli büdcələrə ödənilməsinin təmin olunması istiqamətində bələdiyyələrə zəruri köməyin göstərilməsi Ədliyyə Nazirliyinin diqqət mərkəzində olmuşdur.

Yerli büdcənin gəlir mənbələrindən olan mədən vergisi, həmçinin mehmanxana, sanatoriya-kurort və turizm xidməti göstərən şəxslərdən ödənişlərin yerli büdcələrə ödənilməsi vəziyyəti təhlil edilmiş və aşkar olunan çatışmazlıqların və qanunsuzluqların aradan qaldırılması üçün tədbirlər həyata keçirilmişdir. Bələdiyyələrə yerli vergi və ödənişlərin yığılı sahəsində yaranmış borcların məcburi tutulmasını təmin etmək məqsədilə pul tələbləri üzrə inzibati akt qəbul edilməsi ilə bağlı qanunvericiliklə yerli özünüidarəetmə orqanlarına verilmiş səlahiyyətlərdən istifadə edilməsi tövsiyə edilmiş, ayrı-ayrı bələdiyyələrə bu cür aktların hazırlanmasında zəruri metodik kömək göstərilmişdir. Qeyd olunmalıdır ki, mədən vergisi ödəyiciləri və mehmanxana, sanatoriya-kurort və turizm xidməti göstərən şəxslər tərəfindən bəyannamələrin ümumiyyətlə təqdim edilmədiyi hallarda, bələdiyyələr yaranmış borcun məbləği barədə təsdiqedic məlumatlara malik olmadığından pul tələblərinin icrasına dair inzibati akt qəbul edə bilmirlər. Yerli ödənişlərin ödəyiciləri tərəfindən müvafiq hesabatların verilməsinin qanunla müəyyən edilməsi, eləcə də vergi hesabatları ilə yanaşı, yerli ödənişlər üzrə hesabatların da təqdim edilməməsinə görə məsuliyyətin müəyyən edilməsi göstərilən problemin həllinə müsbət təsir edə bilər.

Habelə mədən vergisi ödəyiciləri və mehmanxana, sanatoriya-kurort və turizm xidməti göstərən şəxslərin dövlətin vergi orqanına təqdim etdikləri bəyannamələrdə istehsal edilən yerli tikinti materialının həcmi və mehmanxana, sanatoriya-kurort və turizm obyektlərində gecələyən şəxslərin sayı göstəriləcəyi təqdirdə bələdiyyələr tərəfindən həmin məlumatların vergi orqanlarından çox asanlıqla əldə ediləcəyi nəzərə alınaraq hazırlanmış təkliflər Vergilər Nazirliyi tərəfindən müsbət qiymətləndirilmiş və aparılacaq təkmilləşdirmə tədbirləri çərçivəsində məsələyə baxılacağı bildirilmişdir.

Son dövrlərdə yerli ödənişlərlə bağlı əsas problemlərdən biri də bələdiyyə mülkiyyətində olan daşınmaz əmlakda reklam daşıyıcılarının yerləşdirilməsinə görə bələdiyyələrlə icarə müqaviləsinin bağlanmaması və qanunvericilikdə müəyyənləşdirilmiş məbləğin bələdiyyələrə ödənilməməsidir. Müvafiq müqavilənin bağlanması və müəyyən edilmiş məbləğin bələdiyyənin hesabına köçürülməsi üçün reklam daşıyıcısının yerləşdiyi daşınmaz əmlak barədə mülkiyyət sənədlərinin təqdim edilməsi zəruridir. Bakı şəhərində bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaq sahələrinin sərhədlərinin müəyyən edilməsi, torpaqların müvafiq bələdiyyələrə təhvil verilməsi və mülkiyyət hüquqlarının tanınması işlərinin tamamlanmaması qeyd edilən ödənişlərin yığılmasında problemlər yaradır. Mülkiyyət sənədlərinin verilməsi prosesinin sürətləndirilməsi göstərilən problemin həllinə kömək edə bilər.

Bələdiyyə əmlakından, xüsusən torpaqlarından səmərəli istifadə edilməsinin əhəmiyyəti nəzərə alınaraq icarəyə ayrılmış bələdiyyə torpaqlarının məqsədli təyinatına uyğun istifadəsi və icarə haqlarının bazar məzənnələrinə uyğunluğunun müəyyənləşdirilməsi məsələlərinə diqqət artırılmış, bu istiqamətdə qanunauyğun tədbirlərin görülməsi üçün ayrı-ayrı bələdiyyələrə zəruri kömək göstərilmişdir. İcarə haqlarının mövcud bazar məzənnəsinə uyğunlaşdırılması məqsədilə həyata keçirilən tədbirlər bir qisim bələdiyyələrin büdcə gəlirlərinin əhəmiyyətli dərəcədə artımı ilə nəticələnəcəkdir.

Yerli özünüidarəetmə orqanlarının böyük hissəsinin sosial sığorta ödənişləri üzrə xeyli borclarının yaranması, bu səbəbdən onların bank hesablarına məhdudiyyətlərin qoyulması narahatçılıq doğurduğundan bu sahədə də bələdiyyələrlə iş aparılmış, icra aparatlarının bələdiyyələrin maliyyə imkanlarına və iş həcminə uyğun formalaşdırılması, büdcənin icrası vəziyyətindən asılı olmayaraq əmək haqqı və ona üstəlik xərclərə sekvestr tətbiq olunmaması barədə "Büdcə sistemi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələbləri izah edilmişdir. Verilmiş tövsiyələrə uyğun olaraq bir sıra bələdiyyələr tərəfindən vergi orqanları ilə borcların ödənilməsi qrafiki razılaşdırılaraq hesablarına qoyulmuş məhdudiyyətlər götürülmüş, sosial sığorta borclarının 1 milyon manata yaxın hissədə ödənilməsi təmin edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 04 dekabr tarixli 522 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Qəbiristanlıqların salınması və idarə olunması Qaydaları"nın bələdiyyələr tərəfindən öyrənilməsi və tətbiqinə kömək məqsədilə "Yaddaş Kitabçası" hazırlanaraq bələdiyyələrə göndərilmişdir. Qaydalarda müəyyən edilmiş vəzifələrin icrası məqsədilə "Dəfnlərin vahid reyestrinin aparılması və bu reyestrəndən arayışın forması və verilməsi Qaydası"nın, "Dəfnlərin qeydiyyat kitabının formasının və onun aparılması Qaydaları"nın, eləcə də "Qəbiristanlıqların nümunəvi nizamnaməsi"nin layihələri hazırlanmışdır. Eyni zamanda, bu sahədə mövcud olan problemlərlə bağlı (əksər bələdiyyələrin zəruri texniki avadanlıqlara, internet şəbəkəsinə çıxışa malik olmaması, onlarda kompüter texnologiyası üzrə zəruri biliyə malik kadr

çatışmazlığı, qəbiristanlıqların bələdiyyələrə təhvil verilməsi prosesinin başa çatmaması və s.) Nazirlər Kabinetinə müraciət edilərək qəbiristanlıqların idarə edilməsi üzrə bələdiyyələrin səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi üçün zəruri maliyyə vəsaitinin müəyyən edilərək ayrılması, növbəti illərdə, xüsusilə də kənd bələdiyyələrinin büdcəsinə bu məqsədlə dotasiyaların artırılması, həmçinin daşınmaz əmlakın dövlət reyestrində qeydə alınmayan qəbiristanlıqların dövlət reyestrində qeydə alınaraq bələdiyyələrə təhvil verilməsinə görə maliyyə və inzibati resursların müəyyən edilməsi məsələlərinə baxılması xahiş olunmuşdur.

Həmçinin, yerli özünüidarəetmə sahəsində əhalinin informasiya təminatının yaxşılaşdırılması məqsədilə bələdiyyələr barədə məlumatın əldə edilməsinə dair elektron xidmətin təşkilinə başlanılmış, nazirliyin saytında "Bələdiyyə fəaliyyəti" bölməsi yenidən işlənilmişdir.

Yerli özünüidarəetmə sahəsində Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi ilə sıx əlaqələr davam etdirilmiş, nazirliyin nümayəndələri, milli assosiasiyaların təmsilçiləri, bələdiyyələr aidiyyəti komitələrin iclaslarında iştirak edərək müvafiq normativ hüquqi aktların layihələrinin müzakirəsinə qatılmış, rəy və təkliflərini bildirmişlər.

Bələdiyyələrlə iş mərkəzində bələdiyyələrin milli assosiasiyalarının sədrləri ilə keçirilmiş görüşlərdə bələdiyyələrin işinin çevik əlaqələndirilməsi, onların fəaliyyətində qanunçuluğun və şəffaflığın təmin edilməsi, qarşılaşdıqları çətinliklərin aradan qaldırılması və digər aktual məsələlər müzakirə edilmiş, yerli sosial-iqtisadi məsələlərin həllində bələdiyyələrin fəallığının artırılması, yerli özünüidarəetmə sahəsində informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının nailiyyətlərindən geniş istifadə olunması, ayrı-ayrı elektron xidmətlərin tətbiqinin vacibliyi barədə fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Milli assosiasiyaların nümayəndələri yerli özünüidarəetmə sahəsində beynəlxalq əlaqələrin inkişafında da yaxından iştirak etmiş, Avropa Şurası Yerli və Regional Hakimiyyətlər Konqresinin sessiyalarında və başqa tədbirlərdə ölkə bələdiyyələrini təmsil etmişlər.

Müasir dövrdə qeyri-hökumət təşkilatları ilə dövlət orqanlarının sıx əməkdaşlığı, dövlət orqanlarının fəaliyyətində ictimai iştirakçılığın tətbiqinə xüsusi önəm verilməsi vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı, demokratiyanın dərinləşməsi üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu baxımdan qeyri-hökumət təşkilatlarının yerli özünüidarəetmə orqanları ilə də sağlam əlaqələrinin genişləndirilməsi, əhalinin maraqlarına xidmət sahəsində əməkdaşlığın davam etdirilməsi diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Bələdiyyələrlə iş mərkəzində vətəndaş cəmiyyəti institutlarının nümayəndələri ilə görüş keçirilmiş, tədbirdə qeyri-hökumət təşkilatlarının təmsilçilərinə yerli özünüidarəetmə sahəsində nazirliyin fəaliyyəti, həyata keçirilən işlər, habelə "Azərbaycan ədliyyəsinin inkişafına dair 2019-2023-cü illər üçün Dövlət Proqramı"nda nəzərdə tutulmuş tədbirlər barədə ətraflı məlumat verilmiş, bu sahədə əməkdaşlıq imkanları müzakirə olunmuşdur.

Ədliyyə Nazirliyində Beynəlxalq İnsan Hüquqları gününə həsr olunmuş "İnsan hüquqları və yerli özünüidarəetmə" mövzusunda "dəyirmi masa" keçirilmişdir. Milli Məclisin üzvünün, bələdiyyələrin milli assosiasiyalarının, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının, beynəlxalq təşkilatların təmsilçilərinin və nazirliyin məsul rəhbər şəxslərinin iştirak etdiyi tədbirdə Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən bələdiyyələrin fəaliyyətində qanunçuluğun təmin olunması, səmərəli inzibati nəzarətin təşkili, onlara metodik köməyin göstərilməsi, bələdiyyə üzvləri və qulluqçularının maarifləndirilməsi, insan hüquqlarının qorunmasında bələdiyyələrin rolu, bu istiqamətdə vətəndaş cəmiyyəti

institutları, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq sahəsində görülmüş işlər barədə iştirakçılara əhatəli məlumat verilmiş, geniş fikir mübadiləsi aparılmışdır.

"Qadınlar bələdiyyələrin inkişafı uğrunda" İctimai Birliyinin və Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin təşkilatçılığı, Avropa İttifaqı və BMT-nin İnkişaf Proqramının maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilən "Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin tətbiqi vasitəsilə gender əsaslı bələdiyyələrin təşviqi" Layihəsi çərçivəsində təşkil edilən tədbirlərdə, eləcə də "Sosial xidmətlər sahəsində qeyri-hökumət təşkilatları ilə əməkdaşlıq: nailiyyətlər və perspektivlər" mövzusunda keçirilən konfransda Ədliyyə Nazirliyinin nümayəndələri iştirak etmişlər.

Bələdiyyələrin müxtəlif irimiqyaslı layihələrin həyata keçirilməsinə cəlb edilməsi, bu məqsədlə qrant vəsaitlərinin əldə edilməsinə kömək göstərilməsi diqqətdə saxlanılmışdır.

Aparılan işlər nəticəsində Avropa İttifaqının dəstəklədiyi Şərqi tərəfdaşlığı ölkələri üçün nəzərdə tutulan "İqtisadi İnkişaf Naminə Merlərin Katibliyi" layihəsinə qoşulan bələdiyyələrin sayı 12-yə çatdırılmışdır. Gürcüstan Respublikasının Tbilisi şəhərində "İqtisadi İnkişaf naminə Merlərin Katibliyi" layihəsinin Rəhbər Komitəsinin 3-cü iclasında Bələdiyyələrlə iş mərkəzinin nümayəndəsi iştirak etmişdir. Tədbir çərçivəsində yerli iqtisadi inkişaf planlarının icrasına dəstək, qrant layihələrinin icrası, pilot layihələrin yerli iqtisadiyyata təsiri, layihənin dayanıqlığı və gələcək addımlar və s. mövzularda müzakirələr aparılmışdır.

Yerli özünüidarəetmə sahəsində beynəlxalq əlaqələrin genişləndirilməsinə də xüsusi önəm verilərək 2019-cu ildə də Avropa Şurasının, Avropa İttifaqının aidiyyəti qurumları və başqa beynəlxalq təşkilatlarla, eləcə də xarici dövlətlərin aidiyyəti qurumları ilə Ədliyyə Nazirliyinin əməkdaşlığı davam etdirilmiş, nazirliyin nümayəndələri bu qurumların bir sıra tədbirlərinə qatılmışlar. Onların bəziləri qeyd olunur:

- Martın 14-də Bələdiyyələrlə iş mərkəzində Almaniya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Cəmiyyətinin (GİZ) Qiymətləndirmə missiyasının üzvləri ilə görüş keçirilmişdir. Görüşdə "Cənubi Qafqazda Yaxşı Yerli Özünüidarəetmə Proqramı" çərçivəsində Bələdiyyələrlə iş mərkəzinin GİZ ilə səmərəli əməkdaşlığı və birgə həyata keçirilən tədbirlər qeyd olunaraq 2020-ci ildə proqramın müddətinin bitməsi ilə əlaqədar yeni proqram üzrə gələcək əməkdaşlıq istiqamətləri müzakirə edilmişdir.

- Sentyabrın 12-də Ədliyyə Nazirliyində Rusiya Federasiyasının Sverdlovsk vilayətinin Beynəlxalq və Xarici İqtisadi Əlaqələr və Mədəniyyət nazirlərinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilmişdir. Tədbirdə Azərbaycan və Rusiyada yerli özünüidarəetmə, onun vəzifələri, inkişafı, xüsusiyyətləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılmışdır.

- Oktyabrın 17-də Ədliyyə Akademiyasında Litva Respublikasının Druskininkay şəhəri meriyasının geniş tərkibdə nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilmişdir. Bakı bələdiyyələrinin də nümayəndələrinin iştirak etdiyi görüşdə Druskininkay şəhərinin meri Litva Respublikasında yerli özünüidarəetmə haqqında geniş məruzə ilə çıxış edərək, bu sahədə tədbir iştirakçılarını maraqlandıran sualları cavablandırmış, yerli özünüidarəetmə sahəsində təcrübə mübadiləsi aparılmışdır.

- Oktyabrın 24-də Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin Parlamentlərarası Assambleya Şurasının Demokratiyanın, Parlamentarizmin İnkişafının və Vətəndaşların Seçki Hüquqlarına Riayət Olunmasının Monitorinqi Beynəlxalq İnstitutunun Bakı Filialının təşkilatçılığı ilə "Vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlət

quruculuğunda yerli özünüidarəetmə orqanlarının rolu" mövzusuna həsr edilmiş beynəlxalq seminarda Ədliyyə Nazirliyinin nümayəndələri fəal iştirak etmişlər.

- Dekabrın 9-11-də Strasburq şəhərində keçirilmiş Ədliyyə Nazirliyinin nümayəndəsinin də iştirak etdiyi Avropa Şurası (AŞ) çərçivəsində fəaliyyət göstərən Demokratiya və İdarəçilik üzrə Avropa Komitəsinin (CDDG) 10-cu iclasında yerli hakimiyyət orqanlarının fəaliyyətinə nəzarət, yerli səviyyədə qərar qəbulətmə prosesində vətəndaşların iştirakı, ictimai etika və elektron demokratiya məsələləri müzakirə edilmişdir.

Ölkəmizdə yerli özünüidarəetmə sahəsində qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi üzrə həyata keçirilmiş tədbirlərin davamı olaraq aşağıdakı təklifə də baxılması xahiş olunur:

- "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Qanunun (bundan sonra-Qanun) 25-ci maddəsinin 3-cü hissəsinə əsasən bələdiyyə orqanlarında qulluq müddəti dövlət qulluğu haqqında qanunvericiliyə uyğun olaraq güzəştlər və təminatlar verilməsi üçün hesablanan staja daxil edilir.

Qanunda bələdiyyə qulluqçuları üçün bu cür təminatın nəzərdə tutulmasına baxmayaraq, həmin şəxslər gələcəkdə öz fəaliyyətini dövlət qulluğunda davam etdirərkən və ya əvvəllər əldə edilmiş dövlət qulluğu stajından irəli gələrək hər hansı təminat (güzəşt) üçün aidiyyəti üzrə müraciət etdikdə onların bələdiyyə qulluğu stajı nəzərə alınmır.

Göründüyü kimi, göstərilən təminatın (güzəştin) yalnız Qanunda əks olunması bələdiyyə qulluqçularının hüquqlarının həyata keçirilməsi üçün kifayət etmir.

Qeyd olunanları nəzərə alaraq, bələdiyyə qulluqçularının qarşılaşdığı bu problemin həlli və sosial ədalətin bərpası üçün məsələyə kompleks yanaşılmaqla "Dövlət qulluğu haqqında" və "Əmək pensiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında müvafiq dəyişikliklərin edilməsi təklif olunur. Bu təklifin qəbul olunması bələdiyyə qulluğunun və bütövlükdə bələdiyyələrin nüfuzunun artmasına, kadr axıcılığının azalmasına, təcrübəli bələdiyyə qulluqçuları korpusunun formalaşmasına şərait yarada bilər.

Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarətin həyata keçirilməsi, bələdiyyələrin fəaliyyətinin təşkilinə kömək və onlara metodoloji yardım göstərilməsi sahəsində işin səmərəliliyinin artırılması üçün tədbirlər davam etdirilir.

**Azərbaycan Respublikasının
Ədliyyə Nazirliyi**